

Truepa manifestazions per "Viver la montes"

L argumēnt zentrel dla pru-posta formativa dl Cunsēi de Furmazion de Sēlva per chëst ann 2017 ie i crëps, si storia, si lingaz, si mic y lijéndes y dantaldut si dimension te nostra sozietà. La mpurtanza sozio-economica de nostra bela montes sciche raion per pratiché sport y ricreazion, ma dantaldut sciche gran atrazion per l turism, setor economic y produtif che ti dà da lëur ala majera pert de nostra jënt. Nscila ti àn dat inuem a chësc proiet „Viver la montes“ che uel dì nce „cun-viver cun la montes“, te nosc raions sambën nce „viver dla montes“, ma povester nce „säura-viver“ la montes.

Ntan l'ansciuda iel bele uni metù a ji deplù manifestazions: sciche n referat sun l Lech dl Dragon, na presentazion de n liber ulache l vén cuntà de coche i crëps deventei n sustëni y funtana de forza, pona iel unì rujenà sun la „Huties da mont y si architetura“. De lugio iel uni presentà video, material y dat nfurmazions sun l **sport extrem** (freestyle, downhill, speedfly y alpinism) che ie ncueicundi scialdi de moda. Ntan na bela säira da d'instà iel uni mustrà alalergia, sun Juac, l film sun i „60 ani Lia da Mont de Gherdëina“ y dopro mo n film sun l alpinist Karl Unterkircher.

Sën d'autonn vala inant cun mo na bela sfilza de manifestazions; la prima ie na mostra coletiva dal titul „Mi crëp“ che ie unida giaurida te Tublà da Nives ai 9 de setember y che sarà da udëi nchin ai 6 de utober.

Ai 21 de setember (da mesa la nuef da säira) saral **Ingrid Runggaldier** te Tublà da Ni-

ves a rujené sun „S'arpizé per la lidëza“ - na storia dl alpinism al feminil. Tla storia dl'arpizeda ie l'ëiles tan che nia da udëi: si inuemes ne n'ie nia cunesciui, si metric nia recunesciui. Ma nce l'ëiles à scrit la storia dl alpinism.

Ai 27 de setember iel sun l program n referat de nteres per i seniores. Te sala dla Jungschar (Calonia) rujenerà la **dut. ra Laura Cuccarollo** sun l influs dla montes sun nostra sanità. La bona aria y la puscibilità de fé ativitâ sportiva ie de mpurtanza per vester sani y ntonni! Ma ie pa chësc bën dut? Ntan l domesdi giaperan respotes y nfurmazions nteressantes.

L di do, ai 28 de setember, saral pona te Tublà da Nives n **„Forum Selva“**, na sëира de nfurmazion y discusion. L argumēnt sun chël che deplu ghesç cumpetënc (la presidënta dl ASK Martina Obletter, i doi mëinacréo Dieter Demetz y Ivo Rabanser, y l jéunn alpinist Alex Walpoth rujenerà y dijerà la sia sarà „Faszinazion crëp: Adrenalina y pricul“. Da for à i crëps n'atracion belau magnetica sun la persona y descëida la ueia nia da tenì de ruvé su piza y se goder la ududa da marueia, sambën cun n bel „selfie“ da mustré a dut l mont. Ntan chësta mëisa turonda unirà rujenà de ndesfides, de fadia, dincant dla piza, de sbalc de adrelina, ma nce di priculi che vén suvënz sotvalutei.

A na vijita al museum sun **Plan de Curones** (viac cun la curiera, trasport cun la fur-nadoia da Reischach, vijita meneda tl museum) vénuel nvià n sada ai 7 de utober. Per se nuté su vénuel prià

Tl referat „S'arpizé per la lidëza“ - na storia dl alpinism al feminil“ nes conta Ingrid Runggaldier stories de vita de alpinistes y nes mostra su si motivazions.

bel de cherdé su l Servisc Furmazion Gherdëina, tel. 0471 773225 (me-vë 9.00-12.00) o de scri a furmazion. gh@micura.it nchin ai 30 de setember.

N referat sun **„Dolomites y si storia“** dl alpinist y mëinacréo **Ivo Rabanser** sarà l'ultima manifestazion dl proiet „Viver la montes“. Chësc sarà ai 12 de utober da mesa la nuef da säira te „Pitla Sala“ y va sota l moto de William Blake che ova scrit n iede: „*Canche personnes y crëps se anconta, véniel a s'l dé de gran marueies.*

Coche n vëija iel tl program uni metù ite duc i aspec che toca nosc crëps. „Viver la montes“ ne uel no mé di ruvé su piza y se goder la

bela ududa, ma te chësta lingia de manifestazions ti cialeran da n auter viers ai crëps, jan ite sun la geologia, storia, scunanza dl ambient, architetura y cumerzializazion.

L nvit ti va a duc i nteressei de uni a scuté su y a fé pe a chësta manifestazions che l Cunsēi de Furmazion mët a ji n cunlaurazion cun deplù lies di luech. L ie daniëura n gran lëur de urganisazion dovia perchël fajëssel plajëi sce i zitadins tulëssa su de bon uedl chësta propostes de furmazions y mustressa nteres cun si presënza.

Nfuriazions giapen nce sun www.manif.it y te face-book. (furmazionselva).

DI DEDICÀ AI CUNSÈIES DE FURMAZION

Aperitif da segra, mujiga y film

N sada, ai 23 de setember 2017 véniel metù a jì tla provinzia de Bulsan n "Di" che ie dedicà ai cunsèies de furmazion. Nce per Sëlva se à l Cunsèi de Furmazion fat pensieres y à metù ju mpue de program per festejé l iubileum di 15 ani.

Nscila uniràl scumencia dala 10 danmesdi cun l salut dl'autoriteies y na ntroduzion curta sun l fin y l'atività dl Cunsèi de Furmazion de Sëlva da pert de si presidènt *dut. Lukas Plancker*. L *dut. Rudolf Mussner*, nstès presidènt de chëstalia, jirà ite sun la cronostoria dl Cunsèi de Furmazion. Dadedò uniràl presentà n film dal titul „*Nëus son Sëlva*“ ulache n possa udèi y audi mprescions de zitadins de Sëlva, jëuni y manco jëuni, sun si luech.

Per l'aurela curta saral pona Jonas, Luca y Manuel che sunerà cun l'armonica y ponà uniràl pità n renfrësch cun vel'buanda y crafons da Segra. Ntëur mesa la un domesdi mienen ponà de stlù jù chësta festa.
L nvit ti và a duc i nteressei de uni dan l Istitut Ladin / Bibliotech a festejé deberieda; scencajo che l èssa da vester bur' tèmp jiran dedite ti locai dl Istitut Ladin.